

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

Ro'yxatga olingan: BD-60411700-1.20
2024 yil "29" 08

OMBOR LOGISTIKASI VA ZAHIRALARNI BOSHQARISH
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410 000 - Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	60411700 - Logistika (yo'nalishlar bo'yicha)

Samarqand – 2024

Fan/modul kodi WLSMAN106	O'quv yili 2024-2025	Semestr 6	Kreditlar 6
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1. Ombor logistikasi va zahiralarni boshqarish	90	90	180
<p>I. Fanning mazmuni</p> <p>Ushbu o'quv fani bakalavrlarda o'qish jarayonida tanlangan mutaxassislik bo'yicha asosiy kasbiy bilim va malakalarni shakllantiradi. Hozirgi vaqtda tovarlarni saqlash va qayta ishlash logistika faoliyatining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Ombor xarajatlari jami logistika xarajatlarning 12-40% ni tashkil etadi. Ombor tizimiga moddiy oqim muayan parametrlar bilan kirib, boshqa bir parametrlar bilan chiqadi. Ombor mahsulotlarni qabul qilish, saqlash va tarqatish joyi hisoblanadi. Moddiy oqim kirim qilinishi bilan moddiy javobgarlik omborga o'tadi. Saqlash statik(turg'un) holat emas, u moddiy resurslarning xavfsizligi va butligini ta'minlash choralarini o'z ichiga oluvchi maqbul saqlash sharoitlarini yaratish bilan bog'liq jarayon hisoblanadi. Har bir buyurtma mijozlarning talablariga muvofiq tayyorlanadi, qadoqlanadi vaqta transport vositasiga yuklanadi. Ombor logistikasining maqsadi-yetkazib berish vaqtini qisqartirish, umumiy zahiralarni va xarajatlarni minimallashtirish, eng muhimi, mijozlarga xizmat ko'rsatish sifatini oshirishdan iborat.</p> <p>Talabalar ombor xo'jaligi ishini logistika tamoyillari asosida tashkil qilish va boshqarishni, ombor operatsiyalarining zamonaviy texnologiyalarini, ombor-logistika tizimlarini loyihalashni, ombor zahiralarni optimal boshqarish usullarini o'rganadilar.</p>			
2.	<p>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu. Ombor tushunchasi, ta'rifi, turlari va funksiyalari</p> <p>Omborlar, ularning tushunchasi va logistikadagi roli. Omborlarning turlari. Ombor funksiyalari.</p> <p>2-mavzu. Ombor logistikasi: maqsadlari, vazifalari va rivojlanish tendensiyalari</p> <p>Logistika tizimida omborlarning asosiy vazifalari. Ta'minot zanjirini boshqarish funksiyalari. Ombor xo'jaligi va faoliyatining hozirgi tendensiyalari. Logistika va ta'minot zanjiri menejmentining vazifalari va funksiyalari.</p>		

<p>доп./Под ред. Б.А.Аникина. – М.: ИНФРА-М, 2006 г.</p> <p>10. Смирнова Е.А. Управление цепями поставок: Учебное пособие.– СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2009.– 120 с.</p> <p>11. Tashqi iqtisodiy faoliyatda transport ta'minoti fanidan o'quv uslubiy modul. Oliy ta'limning V 340000. Biznes va boshqaruv ta'lim sohasi yo'nalishlari uchun. – T.: 2002 y.</p> <p>12. Уотерс Д. Логистика Управление цепью поставок: Пер. с англ. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2009. — 503 с.</p> <p>13. Харолд Е. Фирон, Майкл Р. Линдерс. Управление снабжением и запасами. Логистика. – СПб.: ООО «Изд-во Полигон», 1999 г.</p> <p>14. Кучаров А. С. Введение в логику. Учебник.-Т.: «Инновацион ривожланиш нашриёт-матбаа уйи», 2021.-250 б.</p> <p>15. Karrieva Ya. K. Innovatsion logistika. Darslik. –T.: IQTISODIYOT, 2019. –288 b.</p> <p>16. Xo'jaev F. Ye., Po'latxo'jaeva D. M., Aytieva S. A. Tijorat va servis logistikasi. O'quv qo'llanma.-T.: "Iqtisodiyot", 2020.-232 b.</p> <p>17. Kucharov A. S. Logistika. Uchebник.-T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2021.-248 b.</p> <p>18. Эдлштейн Ю.М. Введение в логику: учебное пособие/ Ю.М. Эдлштейн; Краснояр. гос. аграр. ун-т – Красноярск, 2015. - 392 с</p> <p>Axborot manbalari</p> <p>1. www.gov.uz</p> <p>2. www.psa.uz</p> <p>3. www.logistika.ru</p> <p>4. www.logistics.ru</p> <p>5. www.standart.uz</p> <p>6. www.standart.com</p> <p>7. www.iso.com</p> <p>8. www.ziyounet.uz</p> <p>9. www.lex.uz</p>	<p>Fan dasturi Samarqand iqtisodiyot va servis instituti O'quv uslubiy kengashining 2024 yil ~~29~~ <u>28</u> dagi <u>1</u> - sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ <u>10-07-16</u>).</p>
8.	<p>Fan/ modul uchun mas'ul:</p> <p>Boboyev N.-SamISI, "Marketing" kafedrasi dotsenti, i.f.n.</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>H.I.Turdibekov – TDIU Samarqand filial, "Oziq-ovqat va qishloq xo'jaligi" kafedrasi prof.v.b., i.f.n.</p> <p>I.X.Nasimov – SamDU, "Tarmoqlar iqtisodiyoti" kafedrasi dotsenti, PhD.</p>

1. Boboev N. Logistika. O'quv qo'llanma. - Samarqand: SamISI, 2021. - 330 b. ISBN: 978-9943-7641-5-6
2. Boboev N. Logistika asoslari. Darslik - Samarqand: SamISI, 2023. - 292 b. ISBN: 978-9943-9457-6-0
3. Boboev N. Logistika asoslari. O'quv-uslubiy qo'llanma(Praktikum)- Samarqand: SamISI, 2023. - 132 b. ISBN: 978-9943-9457-6-0
4. Воллин В. В. Склад: логистика, управление, анализ.-М. Дашков & К°, 2012. -131с.
5. Лавриков И. Н. Транспортная логистика: учебное пособие / И. Н. Лавриков, Н. В. Пеншин. – Тамбов: Изд-во ФГБОУ ВО «ТГТУ», 2016. – 92 с.
6. Гаджинский А. М. Современный склад. Организация, технология, управление и логистика: Учебно-практическое пособие.-М.: Издательство Проспект, 2005. - 176 с.
7. А.Г.Некрасов Л.Б. Миротин. Управление ценами поставок в транспортном комплексе. Учебное пособие для вузов.: 2012 - 262 с
8. Б.А.Аникин Т.А. Родкина. Основы логистики. Учебник.: 2013.
9. Е.А.Смирнова. Управление ценами поставок. Учебное пособие: 2009.
10. Стерлигова А. Н. Управление запасами в цепях поставок. Учебник.- М.ВШЭ.-577с.
11. Терешкина Т. Р., Назарова А, Н. Логистика складирования. Учебное пособие.-СПбГУПТД, СПб.,2017. 52с.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Sh.M.Mirziyoyev. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning 2017 yil uchun iqtisodiy va ijtimoiy dasturi eng muhim yo'nalishlari va ustuvor vazifalarini belgilashga bag'ishlangan. //Xalq so'zi, 2014 yil 18 yanvar.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmoni. Navoiy shaxrida intermodal logistik markazi tashkil etish tug'risida. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami., 2008 yil, 12 son.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmoni. Toshkent viloyati "Angren" halqaro logistik markazi tashkil etish tug'risida. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami., 2009 yil, 7 son.
4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasi Qarori. Namangan viloyatida "Pop" malmimodal logistik markazi tashkil etish tug'risida.
5. Boboev N. Logistika fanidan o'quv-uslubiy majmua. SamISI, 2012 y.
6. Биржаков М.Б., Никифоров В.И. Индустрия туризма: перевозка: Учебно-методическое пособие. – Изд. 2-е перераб. и доп. – М., СПб.: Издат. Дом «Герда», «Невский фонд», 2003 г.
7. Лавлок, Кристофер. Маркетинг услуг: персонал, технология, стратегия. -4-е изд./ Пер. с. англ. –М: Изд. Дом «Вильямс», 2005 г.
8. Неруш Ю.М. Логистика в схемах и таблицах: Учебное пособие. – М.: Практикум по логистике: Учебное пособие. – 2-е изд. перераб. и

<p>3-mavzu. Ombor faoliyati to'g'risida qabul qilinadigan qarorlar va ulara ta'sir ko'rsatuvchi omillar</p> <p>Ombor xo'jaligi faoliyatida qabul qilinadigan qarorlar. Omborni tanlashga ta'sir qiluvchi asosiy omillar. Ombor xo'jaligi tizimini loyihalash. Ombor tarmog'ini shakllantirishning kompleks vazifalari. Ombor uchun maydonni tanlash. Ombor uchun maydonni tanlash bo'yicha qaror qabul qilish ketma-ketligi.</p> <p>4-mavzu. Ombordagi texnologik jarayonlar va ularni tashkil qilish</p> <p>Omborlarda texnologik jarayonlarni tashkil etish tamoyillari. Ombor jarayonlarining tarkibiy tahlili. Ombordagi texnologik jarayonning sxemasi. Omborda yuklarni qayta ishlash va tashishning texnologik sxemasi.</p> <p>5-mavzu. Ombor jarayonining texnologik xaritalari va jadvallari</p> <p>Texnologik xaritalar. Ombor jarayoni uchun standart protseduralarni ishlab chiqish. Texnologik va yetkazib berish jadvallari. Ombor jarayonlarini tarmoqli rejalashtirish. Omborlarning texnologik rejalashtirish. Ombor xodimlarining ish joylarini tashkil etish xaritalari.</p> <p>6-mavzu. Ombor uskunolari: yuklarga ishlov berish bo'yicha ombor uskunolari turlari va funksiyalari</p> <p>Ombor uskunolari turlari. Yuklash va tushirish uskunalarini tanlash mezonlari. Saqlash, qadoqlash va komplektlash uskunolari. Ombor uskunolari tizimini loyihalash. Qadoqlash va komplektlash uskunolari. Uzun vilkali elektr yoki qo'laravachalar. Stellajlar. Palet stellajlar, ularning turlari, afzalliklari va kamchiliklari. Gravitatsion oqimli stellajlar.</p> <p>7-mavzu. Omborni rejalashtirish va ombor faoliyatini tashkil etish</p> <p>Omborni rejalashtirish bosqichlari. Ombor faoliyatini tashkil etish. Ombordagi texnologik operatsiyalar va boshqaruv funksiyalari. Qabul qilish faoliyati. Saqlash faoliyati. Buyurtmani komplektlashni optimallashtirish variantlari. Tovarlarini yuklash va jo'natish faoliyati.</p> <p>8-mavzu. Logistika xarajatlari hisobini operatsiyalar bo'yicha yuritish asosida moddiy oqimni boshqarish</p> <p>Ombordagi moddiy oqimlar va ularning guruhilari. Umumiy moddiy oqim hajmini hisoblash va omborda yuklarni qayta ishlash qiymatini hisoblash. Omborda yukni qayta ishlash hajmini aniqlashga ta'sir etuvchi omillarning differentsiatsiyasi</p> <p>9-mavzu. Ombor zahiralarni taqsimlashning "tortuvchi" va "itaruvchi" tizimlari</p> <p>Ombordagi zahiralarni taqsimlash tizimlari. Itaruvchi tizimdan tortuvchi tizimga o'tishning omborga ta'siri An'anaviy omborda tovarlarni to'g'ridan-to'g'ri yuklash va jo'natish. To'g'ridan to'g'ri yuklashning afzalliklari va kamchiliklari. Omborda kross-doking(o'zaro bog'lanish)ni tashkil etish. Kross-</p>	
--	--

<p>dokingning afzalliklari va kamchiliklari. Kross-doking variantlari: treylerni almashtirish (Swap-Body); tez oqim(Fast Flow). Fast Flow ning afzalliklari va kamchiliklari.</p>	<p>10-mavzu. Omborda tovarlarni manzil(adres)li joylashtirish Omborda tovarlarni manzilli joylashtirish tizimini shakllantirish. Yuklarni omborda manzillashtirish tizimi. Omborlarni boshqarish tizimlari</p> <p>11-mavzu. Moddiy resurslar zahirasi tushunchasi, asosiy turlari, ahamiyati va logistikasi Moddiy zahiralarni tushunchasi. Zahiralarning asosiy turlari. Zaxiralarni kamaytirishning asosiy sabablari (zahiralarning salbiy roli). Zahiralarni yaratishning asosiy sabablari (zahiralarning ijobiy roli). Tovar harakati jarayonlarini tashkil etish darajasini oshirish moddiy zahiralarni o'sishiga muvobiq sifatida</p> <p>12-mavzu. Logistika tizimi va ta'minot zanjiri faoliyatida zahiralarni boshqaruv ob'ekti sifatida Zahiralarni yaratish shart-sharoitlari va sabablari. Logistika zahira tushunchasi. Zahira ta'rifi. Tovar moddiy boyliklar zahirasi. Zahiralarni tarkibi. Zahiralarni harakati variantlari. Zahiralarni harakati sikllari</p> <p>13-mavzu. Logistika tizimi va ta'minot zanjiri faoliyatida zahiralarni holatining ko'rsatkichlari va zahiralarni boshqarish jarayoni. Zahiralarni hoati va harakati statistikasining tahlili. Zahiralarni hoati va harakatining asosiy ko'rsatkichlari. Zahiralarni boshqarish algoritmini ishlab chiqish tartibi. Zahiralarni boshqarish jarayonining mazmuni.</p> <p>14-mavzu. Zahiralarga bo'lgan ehtiyojni aniqlash va prognozlash. Zahiralarga bo'lgan talab turlari. Zahira bo'lgan ehtiyojni prognozlash jarayoni. Zahiralarga bo'lgan talabni prognozlashga yondashuvlar. Ehtiyojni statistik ma'lumotlarga asoslanib prognozlash. Zahiralarni indikatorlar bo'yicha prognozlash. Zahiralarni ekspert baholash usuli asosida prognozlash. Zahiralarni kombinatsiyalangan yondashuv asosida prognozlash. Zahiralarga bo'lgan talab prognozining to'g'riligini baholash va tahlil qilish.</p> <p>15-mavzu. Logistika tizimi va ta'minot zanjirlarida zahiralarni bilan bog'liq xarajatlar. Zahiralarni bilan bog'liq xarajatlarning roli va tarkibi. Xarid xarajatlari. Zahiralarni to'ldirish xarajatlari. Zahiralarni saqlash xarajatlari. Zahiralarni bilan bog'liq umumiy xarajatlarni</p> <p>16-mavzu. Zahiralarni to'ldiradigan buyurtmaning optimal hajmini hisoblash. Buyurtma hajmining zahiralarni holati(muayan davrdagi miqdori)ga ta'siri. Buyurtma hajmining optimal o'lchami(miqdori)ni hisoblashning klassik formulasi. Buyurtma optimal miqdorini hisoblash formulasi modifikatsiyalari. Buyurtma optimal miqdorini hisoblash uchun dastlabki ma'lumotlarni to'plash va qayta ishlash. Buyurtma optimal miqdorini hisoblash formulasidan foydalanish muammolari. Buyurtma optimal miqdorini hisoblash formulasidan foydalanish yo'nalishlari. modifikatsiyalari.</p>
---	---

<p>qayta ishlash usul va vositalarini tanlashga; -moliyaviy hisobotlarni tahlil qilish va ombor faoliyati hamda zahiralarni harakatini samarali tashkil etishning moliyaviy prognozlarini ishlab chiqishga; -korxonaning ishlab chiqarish tamarxidagi logistika xarajatlarini hisoblay olish va tahlil qila olishga. Fanni o'rganish natijasida talaba quyidagilarga ega bo'lishi kerak: -omborlarni tashkil etish va zahiralarni yaratish, saqlash va boshqarish bo'yicha to'g'ri va asosli qaror qabul qilish ko'nikmalariga; -korxona, tashkilot va mintaqaviy omborlar faoliyati va ulardagi zahiralarni boshqarish vositasi sifatida axborot-kompyuter tizimlaridan samarali foydalanish ko'nikmalariga; -korxona, tashkilot va mintaqaviy omborlar faoliyati va ulardagi zahiralarni boshqarish vositasi sifatida raqamli texnologiyalar, amaliy dasturiy ta'minot tizimlaridan foydalana olish va dasturlar ishlab chiqish olish ko'nikmalariga; -ombor xo'jaligi va zahiralarni boshqarish tizimining iqtisodiy va logistika ko'rsatkichlarini hisoblash va tahlil qilish ko'nikmalariga; -ombor xo'jaligi va zahiralarni boshqarish tizimiga zamonaviy axborot-kompyuter texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmalariga; -ombor xo'jaligini tashkil etish va zaxiralarni to'ldirish uchun tuzilgan shartnomalar, bitimlar va shartnomalar shartlarini bosqichma-bosqich nazorat qilish ko'nikmalariga.</p>	<p>VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalarni; • interfaol keys-stadilar; • esse, tezis va maqolalar yozish; • seminar va treninglar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • loyihalar ish bajarish; • guruhlarda ishlash; • taqdimotlar qilish; • individual loyihalar va loyihalar tahlili; • turli darajadagi testlarni yechish; • misol va masalalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
<p>VIII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirishi, ulardan amaliy topshiriqlarni bajarishda foydalana olishi, olingan natijalarni tahlil qilishi va to'g'ri rasmiylashtirishi, logistik jarayonlar va ularni optimallashtirish haqida mustaqil muhohada yuritish olishi hamda joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarishi, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishini topshirishi kerak.</p>	<p>Asosiy adabiyotlar</p>

<p>44. Mahsulotni markalash usullari va uni texnik qo'llab-quvvatlash. Yuklarni indekslash tizimlari. Omborda tovarlarning oqilona joylashtirish tartibini tanlash.</p> <p>45. Ombor ishlarini tashkil etishda radioteknologiyalardan foydalanish. Operatsiyalarini tashkil yetishda shtrix kodlashdan foydalanish. Amazon omborlarida saqlash tizimi.</p> <p>V. Fan bo'yicha kurs ishi (loyihasi).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sut korxonalarida ombor logistikasi muammolarini hal qilish algoritmi. 2. Sanoat korxonalarida ombor logistikasining strategik maqsadlari. 3. EIH larda ombor tarmog'ini shakllantirish algoritmi. 4. Ombor tarmog'idagi omborlarning maqbul sonini aniqlash. 5. Omborlar tarmog'ida omborlarni funksional maqsadlarga muvofiq taqsimlash 6. Omborlar tarmog'idagi omborlarni joylashtirish masalasini hal qilish. 7. Ombor tarmog'ida omborni joylashtirish uchun joy tanlash (aniq logistik korxona misolida). 8. Omborlarda mulkchilik shakllari va zaxiralarni saqlash strategiyalari. 9. Omborni qurishning biznes maqsadlariga muvofiqligi. 10. Ombor aurosining strategiyasi (qurilish korxonalari misolida). 11. Zahiralarini boshqarish tizimini loyihalash tartibi. 12. Zahiralarini boshqarish modellari vaqt omilini hisobga olish. 13. Zahiralarini boshqarish jarayonlarining axborot ta'minotini tahlil qilish. 14. MRP tizim sharoitida moddiy resurslar zaxiralarni aniqlash usullari. 15. Kanban tizimi sharoitida moddiy resurslar zaxiralarni boshqarish. 	<p>VI. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o'rganish natijasida talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ombor va zahiralar tizimida boshqaruv yechimlarini ishlab chiqish usullarini; -korxona, tashkilot va mintaqalarda ombor faoliyatini tashkil etishning zamonaviy sharoitida qarorlar qabul qilishning mohiyati va mexanizmini; -omborlarda zahiralarini yaratish, saqlash va maqbul boshqarishning zamonaviy usullari va vositalarini; -ombor boshqaruvini oqilona tashkil etish uchun iqtisodiy ma'lumotlarni qayta ishlash usul va vositalarini; -korxona, tashkilot va mintaqalardagi omborning holati to'g'risidagi asosiy moliyaviy hisobotlarning maqsadi, tuzilishi va mazmunini; -ombor faoliyati va korxona zahiralarini boshqarishning asosiy standartlari, buxgalteriya va moliyaviy hisobotlarini tayyorlash tamoyillarini. <p>Fanni o'rganish natijasida talaba quyidagilarga qodir bo'lishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korxonaning ombor faoliyatini rejalashtirish va tashkil etishga; -korxona, tashkilot va mintaqalarda ombor faoliyatini tashkil etish bo'yicha zamonaviy sharoitlarga mos qarorlarni qabul qila olishga; -korxona, tashkilot va mintaqalarda ombor faoliyati bo'yicha qabul qilingan boshqaruv qarorlarning bajarilishini nazorat qila olishga; -ombor boshqaruvini oqilona tashkil etish uchun iqtisodiy ma'lumotlarni
---	---

<p>17-mavzu. Buyurtmaning optimal hajmini aniqlash modellari.</p> <p>Kapitalning muzlashidan ko'riladigan zararni hisobga oladigan model. Asta-sekin to'ldirishni nazarda tutuvchi model. Taqchilik tufayli ko'riladigan yo'qotishlarni hisobga oluvchi model. Ko'p nomenklaturali buyurtmalarni boshqarish modeli. Ulgurji chegirmalarni hisobga oluvchi model. QQSni hisobga oluvchi model. Omborning birlik maydonida zaxiralarni saqlash xarajatlarini hisobga oluvchi model.</p> <p>18-mavzu. Ta'minot zanjiri bo'g'inlarida zahiralarini boshqarish modellari.</p> <p>Zahiralarini boshqarish modellari. Buyurtmalarni boshqarishning o'zgaras hajm(miqdor) modeli. Buyurtmalarni boshqarishning o'zgaras vaqt(davr) modeli. Zahiralarini boshqarishning asosiy modellari taqqoslash. O'zgaruvchan talab sharoitida zahiralarini boshqarish modellari. Zahiralar miqdorini belgilangan darajada ushlab turishni ta'minlaydigan buyurtmalarni boshqarish modeli. "Minimum-maksimum " modeli.</p> <p>19-mavzu. Noaniqlik sharoitida zahiralarini boshqarish</p> <p>Servis darajasi. Servis darajasini aniqlash variantlari. Noaniqlik sharoitida sug'urta (kafolatli) zaxira miqdorini hisoblash. Noaniqlik sharoitida buyurtmalarni boshqarishning o'zgaras hajm(miqdor) modeli parametrlarini hisoblash. Noaniqlik sharoitida buyurtmalarni boshqarishning o'zgaras vaqt modeli parametrlarini hisoblash.</p> <p>20-mavzu. Logistika tizimi va ta'minot zanjiri uchun zahiralarini boshqarish modellari loyihalash va ishlab chiqish.</p> <p>Logistika tizimi va ta'minot zanjiri uchun zahiralarini boshqarish algoritmini loyihalash. Turli tashkiliy va uslubiy sharoitlarda zahiralar harakatini simulyatsiya qilish. Zahiralarini boshqarish modellari taqqoslash.</p> <p>21-mavzu. Zahiralarining turli guruh(poziitsiya)larini boshqarish.</p> <p>A, B va C guruhlarini boshqarish. Tahlil(tasniflash)ning ABC klassik usuli. ABC tahlilning zamonaviy yondashuvlari. ABC tahlil usuliga misollar. ABC tahlil(tasniflash) usuli asosida shakllangan zahiralar guruhlarini boshqarish bo'yicha tavsiyalar. X, Y va Z guruhlarini boshqarish. XYZ tahlil usulining umumiy tavsifi. XYZ tahlil(tasniflash) usuli algoritmi(mexanizmi). XYZ tahlil(tasniflash) usuli asosida shakllangan zahiralar guruhlarini boshqarish bo'yicha tavsiyalar</p> <p>22-mavzu. Logistika tizimi va ta'minot zanjirida zahiralarini boshqarishda ABC-XYZ matritsadan foydalanish.</p> <p>Dastlabki ma'lumotlarni tayyorlash. Logistika tizimi va ta'minot zanjiri bo'g'inlari bo'yicha tovar taqsimoti hajmini hisoblash. Tarmoq bo'ylab tovarlarni mutanosib taqsimlash usulining umumiy xususiyatlari. Maksimal oqim usuli. Taqsimot tarmog'ini rivojlantirish imkoniyatlari. Tarmoqdagi maksimal oqimni topish algoritmi. Natijalarning talqini va tavsifi. Maksimal oqim usulining umumiy tavsifi. DRP usuli</p>	<p>III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar</p> <p>Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</p> <p>I. Ombor tushunchasi, ta'rifi, turlari va funksiyalari</p>
--	---

<p>2. Ombor logistikasi: maqsadlari, vazifalari va rivojlanish tendensiyalari</p> <p>3. Ombor faoliyati to'g'risida qabul qilinadigan qarorlar va ulara ta'sir ko'rsatuvchi omillar</p> <p>4. Ombordagi texnologik jarayonlar va ularni tashkil qilish</p> <p>5. Ombor jarayonining texnologik xaritalari va jadvallari</p> <p>6. Ombor uskunalar: yuklarga ishlov berish bo'yicha ombor uskunalar turlari va funksiyalari</p> <p>7. Omborni rejalashtirish va ombor faoliyatini tashkil etish</p> <p>8. Logistika xarajatlari hisobini operatsiyalar bo'yicha yuritish asosida moddiy oqimni boshqarish</p> <p>9. Ombor zahiralarni taqsimlashning "tortuvchi "va" itaruvchi " tizimlari</p> <p>10. Omborda tovarlarni manzil(adres)li joylashtirish</p> <p>11. Moddiy resurslar zahirasi tushunchasi, asosiy turlari, ahamiyati va logistikasi</p> <p>12. Logistika tizimi va ta'minot zanjiri faoliyatida zahiralarni boshqaruv ob'ekti sifatida</p> <p>13. Logistika tizimi va ta'minot zanjiri faoliyatida zahiralarni holatining ko'rsatkichlari va zahiralarni boshqarish jarayoni.</p> <p>14. Zahiralarga bo'lgan ehtiyojni aniqlash.</p> <p>15. Zahiralarga bo'lgan ehtiyojni prognozlash texnikasi.</p> <p>16. Logistika tizimi va ta'minot zanjirlarida zahiralarni bog'liq xarajatlar.</p> <p>17. Zahiralarni to'ldirish buyurtmasining optimal hajmini hisoblash.</p> <p>18. Buyurtmaning optimal hajmini aniqlash modellari.</p> <p>19. Ta'minot zanjiri bo'g'inlarida zahiralarni boshqarish modellari.</p> <p>20. Noaniqlik sharoitida zahiralarni boshqarish</p> <p>21. Logistika tizimi va ta'minot zanjir uchun zahiralarni boshqarish modellarni loyihalash va ishlab chiqish.</p> <p>22. Zahiralarning turli guruh(pozitsiya)larini boshqarish.</p> <p>23. Logistika tizimi va ta'minot zanjirida zahiralarni boshqarishda ABC-XYZ matritsadan foydalanish.</p> <p>Amaliy mashg'ulotlar multimedia quilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkaziladi. Mashg'ulotlarda faol va interaktiv usullar yordamida, mavzularga mos pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llaniladi. Amaliy mashg'ulotlarda muammoli vaziyatlar, amaliy topshiriqlar, keyslar, masalalar ishlanadi.</p> <p>IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <p>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:</p> <p>1. Logistlarning amaliy faoliyatida omborlarni tasniflash.</p> <p>2. Ombor boshqaruvini optimallashtirish muammolari.</p> <p>3. Ombor logistikasi muammolarini hal qilish algoritmi.</p> <p>4. Ombor logistikasining strategik maqsadlari.</p> <p>5. Ombor tarmog'ini shakllantirish algoritmi.</p>	<p>6. Ombor tarmog'idagi omborlarning maqbul sonini aniqlash.</p> <p>7. Omborlar tarmog'ida omborlarni funksional maqsadlarga muvofiq taqsimlash</p> <p>8. Omborlar tarmog'idagi omborlarni joylashtirish masalasini hal qilish.</p> <p>9. Ombor tarmog'ida omborni joylashtirish uchun joy tanlash.</p> <p>10. Omborlarda mulkchilik shakllari va zahiralarni saqlash strategiyalari.</p> <p>11. O'z omboringizni qurishning maqsadga muvofiqligi.</p> <p>12. Ombor aurosorsing strategiyasi.</p> <p>13. Ratsional zahira strategiyasini tanlash.</p> <p>14. Ombor texnologik jarayonlarini loyihalash va ishlab chiqish</p> <p>15. Ombor ishini optimallashtirish maqsadida uning faoliyatini tahlil qilish.</p> <p>16. Ombordagi logistik va texnologik jarayonlar.</p> <p>17. Omborda logistika jarayonini boshqarish modeli.</p> <p>18. Zahiralarni boshqarish konsepsiyalari.</p> <p>19. Zahiralarni boshqarish samaradorligi ko'rsatkichlari</p> <p>20. Kafolatli(sug'urta) zahirani yaratish muammolari.</p> <p>21. Buyurtma hajmining optimal miqdorini aniqlashning nazariy va amaliy modellari.</p> <p>22. Buyurtma hajmining optimal miqdorini aniqlash modelining turli ko'rinishlari.</p> <p>23. Ko'p assortimentli yetkazib berish buyurtma hajmining optimal miqdorini aniqlash parametrlari.</p> <p>24. Joriy va kafolatli zahira parametrlarini hisoblashning statistik usullari.</p> <p>25. Kafolatli zahira miqdorini hisoblashda parametrlarning noaniqligini hisobga olish.</p> <p>25. Zahiralarni boshqarish tizimini loyihalash tartibi.</p> <p>26. Zahiralarni boshqarish modellari vaqt omili.</p> <p>27. Zahiralarni boshqarish jarayonlarining axborot ta'minoti.</p> <p>28. MRP tizim sharoitida moddiy resurslar zahiralarni aniqlash usullari</p> <p>29. Kanban tizimi sharoitida moddiy resurslar zahiralarni aniqlash usullari</p> <p>30. Omborni tashkil etishning me'yoriy-huquqiy bazasi.</p> <p>31. Omborlarni boshqarishda raqamli texnologiyalar.</p> <p>32. Zahiralarni boshqarishning avtomatlashtirilgan tizimlari.</p> <p>33. Zahiralarni boshqarishning dasturiy ta'minoti.</p> <p>34. Ombor logistikasining axborot ta'minoti.</p> <p>35. Ombor robotlaridan foydalanish samaradorligi va istiqbollari.</p> <p>36. Ombor operatsiyalarini tizimli rejalashtirish.</p> <p>37. Omborning texnologik zonalarini loyihalash.</p> <p>38. Omborda axborot oqimlarini tashkil etish.</p> <p>39. VMI (Vendor Managed Inventory) logistika texnologiyasini zahiralarni boshqarishda qo'llash.</p> <p>40. WMS tizimi asosida ombor faoliyati samaradorligini oshirish.</p> <p>41. Ko'p funksiyali omborlarda iqlim zonalarini tashkil qilish.</p> <p>42. Ombor faoliyatini optimallashtirish.</p> <p>43. Omborda mahsulotlarni samarali qabul qilish saqlash(paletli)ni tashkil etish.</p>
--	---